

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№92

7TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**SCIENCE AND
INFORMATION
TECHNOLOGIES
IN THE MODERN WORLD**

AUGUST 5-7, 2026
ATHENS, GREECE

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

7th International Scientific and Practical Conference
**«Science and Information Technologies in
The Modern World»**

Collection of Scientific Papers

August 5-7, 2026
Athens, Greece

UDC 001(08)

Science and Information Technologies in The Modern World: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Athens, Greece. August 5-7, 2026.

ISBN 979-8-89704-987-5 (series)
DOI 10.70286/ISU-05.08.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-987-5

© Participants of the conference, 2026
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2026
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENT

SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

Майстренко А., Петрикова Є., Амеліна Н. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ІНДУСТРІАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ НАНОМОДИФІКАТОРІВ У КЕРАМІЧНИЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	10
--	----

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

Романенкова Ю. «PER ASPERA AD ASTRA» ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ: ДОВГИЙ ШЛЯХ ДО ПОВЕРНЕННЯ.....	14
---	----

Малашевська І.А., Ткаченко О.М., Захарченко А.В. МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ: МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ.....	18
--	----

Sherbon F., Sherbon O. A FABLE BY LEONID GLIBOV « THE FROG AND THE OX» - AS A TOOL FOR IDENTIFYING ACTING TALENT IN COLLEGE APPLICANTS.....	20
---	----

Юрт К.В. ТАНЗИМАТ ЯК ПЕРІОД МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСМАНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ТУРЕЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	25
--	----

Harkavenko D. СТРУКТУРНІ ЗАСАДИ ГАРМОНІЧНОГО МИСЛЕННЯ БІЛА ЕВАНСА	30
---	----

Вербіцька І.О. ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН У СИСТЕМІ ЦИФРОВИХ КОМУНІКАЦІЙ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ АКЦІЙ.....	34
---	----

SECTION: BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY

Ківганов Д.А., Стойловський В.П. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ЗВ'ЯЗОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ БІОЛОГІЇ ТА ПРИКЛАДНОГО ЛАНДШАФТОБУДУВАННЯ: МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ЗООЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	40
--	----

Максименко Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ПОПУЛЯЦІЙ ПРІСНОВОДНИХ МОЛЮСКІВ.....	42
--	----

SECTION: CHEMISTRY AND PHARMACEUTICALS

Kucher M., Kalytovska M., Kormosh Zh. TOXICITY OF CHLOROFORM AND INTERPRETATION OF RESULTS OF ITS DETECTION IN CADAVERIC ORGANS.....	45
---	----

SECTION: CULTUROLOGY AND PHILOSOPHY

Борисова Т., Савич А. КРИТИЧНИЙ ПОГЛЯД НА ІМПЕРАТИВИ НЕОСТОЇЦИЗМУ.....	49
--	----

SECTION: ECOLOGY

Balakhanova G.V. THE ROLE OF MYCOBIOTA IN BIOGEOCHEMICAL CYCLING WITHIN ECOSYSTEMS.....	52
--	----

Balakhanova G.V. MODERN APPROACHES TO ECOLOGICAL REHABILITATION OF CONTAMINATED AREAS.....	60
---	----

SECTION: ECONOMY

Чернега І.І., Панахно Р.В. ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ В УМОВАХ РИЗИКІВ.....	69
--	----

Шаповал О.О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ ДОПОМОГОЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	73
---	----

SECTION: HISTORY

Жакбаралиева З.Ш. ВОЕННОЕ ИСКУССТВО АМИРА ТИМУРА И ИХ КЛАССИФИКАЦИЯ.....	77
---	----

SECTION: INFORMATION TECHNOLOGY & CYBERSECURITY

Shyian I.

A CONTRACT-BASED ADAPTER STRUCTURE FOR HORIZONTALLY SCALABLE INTEGRATION OF MULTIPLE EXTERNAL PROVIDERS IN A WEB-ORIENTED INFORMATION SYSTEM.....	80
--	----

Борисенко І.І.

ВИБІР КОНТЕЙНЕРА ПРИ ПЕРЕСТАНОВОЧНОМУ СПОСОБІ ВБУДОВУВАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ.....	83
---	----

Smoliak A.

OPTIMIZING FEATURE SPACE FOR GENOMIC VARIANT CLASSIFICATION USING MACHINE LEARNING.....	86
--	----

SECTION: INTERNATIONAL RELATIONS

Svirhun A.

MODERN INSTRUMENTS OF SUSTAINABLE FINANCING IN THE CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF THE EUROPEAN CAPITAL MARKET.....	88
---	----

SECTION: JURISPRUDENCE

Ковтун С.М.

МЕЖІ СВОБОДИ ДОГОВОРУ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ УМОВ ЕКСКЛЮЗИВНОСТІ.....	92
--	----

Сахно А., Третяк С.

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	98
---	----

Деркаченко С.О.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖВІДОМЧОЇ КООРДИНАЦІЇ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ САНКЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	100
--	-----

Карпічков В., Чубата М., Пономаренко Н.

«МІЖДЕРЖАВНА ВІЙНА» ЧИ «ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА»: СУТНІСТЬ БІЛЬШОВИЦЬКОГО МІФУ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 рр. (ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ).....	104
--	-----

SECTION: MANAGEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION

Антипенко Д.А.

ЧИ ІСНУЄ В УКРАЇНІ ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ? ПРОБЛЕМИ ДОСТУПНОСТІ, ЯКОСТІ
ТА ДОВІРИ ДО ПОСЛУГ..... 109

Yang Guang

PLATFORM-MEDIATED TRUST AS A FOURTH PRODUCTION MODE
IN SERVICE SMES: EVIDENCE FROM CHINA AND UZBEKISTAN..... 114

SECTION: MEDICINE

Svyrydova N., Chupryna G., Tsyts H., Borzenkov S.

POSSIBILITIES OF USING MEDICAL ACUPUNCTURE IN THE
PROCESS OF REHABILITATION FOR METABOLIC SYNDROME:
CASE ANALYSIS..... 129

Chernikova H.

MACROMORPHOLOGICAL FEATURES OF THE PANCREATIC
ARTERIAL SYSTEM DURING THE PREFETAL PERIOD OF HUMAN
ONTOGENESIS..... 134

Ковач І.В., Біндюгін О.Ю., Щербина І.М.

ФІНАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ НИЖНІХ РІЗЦІВ ЯК КОМПОНЕНТ
БІОЛОГІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ
ОРТОДОНТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ: ВІД ЦЕФАЛОМЕТРИЧНОЇ
НОРМИ ДО ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ РІВНОВАГИ..... 136

Красюк І.В., Гриднєв А.А., Петрова А.С., Карпенко О.В.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В УРОЛОГІЇ: СУЧАСНІ КЛІНІЧНІ
ЗАСТОСУВАННЯ, ОБМЕЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 142

SECTION: MILITARY AFFAIR

Гальченко С., Іващенко Є.В.

СТАБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК З БЕЗПЛОТНИМИ ЛІТАТЕЛЬНИМИ
АППАРАТАМИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО
ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ..... 147

SECTION: OIL AND GAS TECHNOLOGIES, ENGINEERING AND THERMAL POWER ENGINEERING

Dzhus A.

JUSTIFICATION OF STRENGTH REQUIREMENTS FOR SUCKER
ROD STRING COMPONENTS IN ROD PUMPING SYSTEMS..... 150

SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Мунтян О.О.

КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЄВОГО
ЕТИКЕТУ В ДІЛОВІЙ ТЕЛЕФОННІЙ КОМУНІКАЦІЇ..... 153

Хмельницький Р.В.

МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ
DESPAIR/ВІДЧАЙ У РОМАНІ ФРЕНКА ГЕРБЕРТА «ДІТИ ДЮНИ»:
ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ..... 155

Мороз Т.С.

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ
БІОЛОГІЇ..... 158

Басараб В., Туряниця М.

ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ ЧЕСЬКОЇ
РЕСПУБЛІКИ В ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ..... 161

Пchenko A.

LEXICAL CHUNKS AS A TOOL FOR ACCELERATED TRAINING
FOR STANAG 6001..... 164

Бакуліна О., Тернопільська В.

СТРАТЕГІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН ПРОФЕСІЙНОГО
ТА ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ..... 169

Ameridze O.

THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE FORMATION OF A
POLY CULTURAL PERSONALITY OF A SPANISH STUDENT..... 173

Толстов О.

НАРАТИВ ЯК МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ
СЕРЕДОВИЩІ..... 177

Сергеєва В.

ПРИНЦИПИ ЕТИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ..... 185

Palonyi A., Bilous M.

THE DIDACTIC GAP AND THE REQUIREMENTS FOR METHODS
OF DEVELOPING AIR TRAFFIC CONTROLLERS' NON-
TECHNICAL SKILLS..... 190

SECTION: PSYCHOLOGY

Butko O., Butko N.

COGNITIVE PROCESSING: A GENERAL OVERVIEW..... 197

Береженна О.Ю.

ЦІННІСТЬ ЖИТТЯ У СИСТЕМІ ПСИХОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ..... 201

Кальчук Г., Гуторчук С., Арістархова Н.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ТУРБОТИ В ЗАКЛАДІ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я, СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА
ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВОЇ ПЕДАГОГІКИ..... 204

Тихонова Г.О.

ПСИХОКОРЕКЦІЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПІДЛІТКІВ
ЗАСОБАМИ АРТТЕРАПІЇ..... 208

SECTION: TECHNICAL SCIENCES

Olekh T.

MARKOV PROCESSES AND ABSORBING STATES IN PROJECT
MANAGEMENT..... 213

Голофєєва М.О., Голофєєв Ю.М., Вайсман В.О.

ЗАСТОСУВАННЯ ДІАГРАМ UNIFIED MODELING LANGUAGE
ПРИ АКУСТИКО-ТЕПЛОВІЗІЙНОМУ МЕТОДІ КОНТРОЛЮ
ВИРОБІВ ІЗ НЕМЕТАЛЕВИХ ГЕТЕРОГЕННИХ МАТЕРІАЛІВ..... 215

Голофєєва М.О., Голофєєв Ю.М., Вайсман В.О.

ВИКОРИСТАННЯ МАРКІВСЬКИХ ГРАФІВ ПРИ АКУСТИКО-
ТЕПЛОВІЗІЙНОМУ НЕРУЙНІВНОМУ КОНТРОЛІ ВИРОБІВ ІЗ
НЕМЕТАЛЕВИХ ГЕТЕРОГЕННИХ МАТЕРІАЛІВ..... 218

Dashzeveg D., Mussina Zh.

METHODS OF MACHINING COMPLEX-SHAPED SURFACES..... 222

Kassenov A., Moldagaliyeva A.

INVESTIGATION OF SURFACE ROUGHNESS AND
MICROHARDNESS OF THE SURFACE LAYER OF STRUCTURAL
STEELS DURING TURNING WITH TiAlN- AND TiSiN-COATED
TOOLS..... 228

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

«PER ASPERA AD ASTRA» ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ: ДОВГИЙ ШЛЯХ ДО ПОВЕРНЕННЯ

Романенкова Юлія

доктор мистецтвознавства, професор

Національна академія

образотворчого мистецтва і архітектури, Україна

Впродовж майже тисячі років свого існування Києво-Печерська лавра не раз ставала свідком драматичних подій. Вона бачила пожежі, руйнування, кров, сама стала місцем безлічі трагедій, смертей. Тут можна було знайти не лише найзначніші святині держави, не тільки духовний, але й культурний центр, майстерні, друкарні; київську твердиню мало з чим можна було порівняти величию і духовним багатством, силою і значимістю. Вона переживала не один період свого злету, розквіту, як і не раз занепадала і страждала від поневірянь. Але серед найзначніших і водночас найтрагічніших періодів історії монастиря (і історії України загалом) була мазепинська доба. У цей час, на зламі XVII та XVIII ст., відбувалися події, які ввійшли в літопис київської святині і кардинально змінили її обличчя. Це стало можливим саме завдяки гетьману, чие ім'я стало одним із синонімів трагедії у вітчизняній історії. Біографія Мазепи та історія лаври пов'язані нерозривно. Особистість одного з найвідоміших володарів булави тривалий час була поза можливостями для переосмислення – до 1991 р. персоналія Івана Мазепи була захищена в запилені запасники людської пам'яті. І лише останні пару десятиліть стало можливим нове відкриття ролі гетьмана в історії України та його значення для формування ансамблю Києво-Печерської лаври. Іван Мазепа був значним меценатом, благодійником, завдяки якому загально-культурне тло України отримало новий характер, а архітектурне обличчя лаври вбралося в нові шати. Славетне «мазепинське бароко» подарувало новий етап життя майже всім галузям культури. Сьогодні про це часто і плідно пишуть історики, культурологи, мистецтвознавці, археологи. Мазепа вклав у розвиток монастиря чималий ресурс – його і його матері, Марії Магдаліни, коштом оновлювалися і будувалися нові вежі, церкви, укріплювалися муровані пагорби, відливалися дзвони, створювалися дорогі оклади для ікон, коштовне церковне начиння [5]. Гетьман впродовж усього життя, ще до отримання високого статусу, опікувався монастирем, документи зберігли навіть точні суми, які були витрачені на золочення бань, укріплення мурів [5]. Вже тільки цим він як благодійник, що зробив величезний внесок у розбудову монастиря і зміцнення ролі святині, заслужив на пам'ять і увічнення її у цих стінах. Проте історія розпорядилася інакше. І особистість гетьмана-мецената була втрачена для пам'яті і уславлення на кілька століть. Після смерті Мазепи, чие ім'я було

піддано анафемі офіційною церквою і закрито для переосмислення істориками і політиками радянського періоду, знадобилося майже три століття, щоб пам'ять про гетьмана почала шлях повернення до лаври, якій він дав нове життя. Знадобилося, щоб Україна знову зазнала війни, загрози з того ж боку, від того ж ворога, який нищив гетьмана тоді, щоб його пам'ять нарешті відроджували. Гетьман, що зазнав політичної поразки від військ Петра I, помер на чужій землі і до сьогодні доля його праху невідома, проте він перетворився на символ. Символ національної самосвідомості, квінтесенцію національного самовизначення, втілення культурного коду. Нашароване за століття розуміння ролі Мазепи в історії з відкриттям нових документів і вивільненням від шаблонів, штампів змінилося на прямо протилежне. З надбанням нового статусу – незалежної держави – Україна отримала і право на повернення власних героїв, державотворців, серед яких одне з провідних місць посів і гетьман Іван Мазепа. На жаль, це стало можливим лише після радикальної зміни курсу держави, тривалий час ім'я гетьмана було під «сімома печатками». Остаточно анафема з Івана Мазепи була знята лише тоді, коли держава знову опинилася перед тією ж загрозою, що і триста років тому. Знята анафема і в прямому, і в переносному сенсі. Наче знову українцям знадобився символічний прапор, під яким вони йдуть на бій із тим самим супротивником, тим саме військом, виборювати ті саме цінності, за які поклав роки життя гетьман. Доля поховання Мазепи в Румунії достеменно невідома і зараз, існують різні версії щодо його могили. І, звісно, в буремні часи, коли основною задачею є зміцнення духу, символ має першорядне значення. Так виникають нові топоніми, іменем Мазепи називають військові бригади, вулиці, судна, наукові та навчальні заклади, засновують ордени його імені [3]. Але, крім цього, повернення символу боротьби за національний культурний код і комплекс основних духовних цінностей найкраще можна втілити шляхом візуалізації цієї пам'яті. Тобто створенням пам'ятника. Звісно, і раніше як в Україні, так і за її межами було створено низку пам'ятників гетьману. Починаючи з 1960-х рр., меморіалізація Івана Мазепи шляхом встановлення пам'ятників набирала обертів: образ гетьмана з'явився у Австрії, Румунії, США, на українських теренах його увічнили на Київщині, Львівщині, Полтавщині, Чернігівщині. Примітно, що фінансування цих актів вшанування пам'яті переважно відбувалося силами або діаспорян, якщо проєкти за межами держави, або місцевих благодійників, фондів, тобто меценатів, яким свого часу був і Мазепа. Вінцем відродження пам'яті про І. Мазепу мало було повернення його образу в Києво-Печерську лавру, в яку він вкладав сили, час, гроші, і частинка його духу, звісно, залишилася в стінах святині. Думка про встановлення грандіозної скульптурної композиції авторства А. Куща виникла давно, але так і не була втілена в життя [2]. Натомість у 2017 р. народилася ідея встановлення пам'ятника, доля якого виявилася не менш символічною. Поневірянь у проєкті було чимало, проте робота над ним згуртувала навколо себе істориків, скульпторів, архітекторів, музейників – культурно-мистецька еліта розуміла, що це не просто пам'ятник, це символ, початок того національного пантеону, який має сформуватись на теренах лаври і стати квінтесенцією культурного коду

народу, який вкотре потерпає від війни і знову потребує єднання, чого свого часу прагнув гетьман. Саме зараз ця подія стала на часі, як ніколи раніше, тому цього разу проєкт був доведений до кінця і втілений у життя (рис. 1). Робота була дуже кропітка для всіх: починаючи від ідеї і сприяння історика М. Томенка, зусиллями фонду якого «Рідна країна» стартував проєкт [2], і завершуючи учасниками процесу освячення пам'ятника в липні 2026 р. У роботі брали активну участь співробітники Києво-Печерського заповідника, на чолі якого впродовж створення проєкту встигло побувати троє науковців, кожен із яких підтримував ідею: Л. Михайлина, О. Ковалевська, М. Остапенко. Вони консультували, допомагали матеріалами, сліdkували за історичною достовірністю образу в усіх його деталях, оскільки іконографічно персоналія мала бути вивірена до дрібниць. До команди доєднався і архітектор В. Юрків. Основними авторами-виконавцями пам'ятника стали скульптори Олесь Сидорук та Борис Крилов. Концепція розроблялася скрупульозно, автори вибагливо ставилися до кожної деталі. Основою для відтворення зовнішності воєначальника стала прижиттєва гравюра німецького митця Мартіна Бернігерота. Гетьман постав без головного убору – пафосної героїзації скульптори не притримувалися, мощевик на грудях ще підкреслив духовність гетьмана, який стільки зробив для святині, що нарешті дочекалася його. Але водночас воїн поданий у лицарській іпостасі, в обладунках, де під кірасою помітне плетиво кольчуги. Образ деталізований, наплічники гетьмана містять декоративні елементи, в яких помітний перегук із орнаментальними мотивами картушу гранітного постаменту. Навіть постамент виконує не лише функціональне навантаження – в його декор, що облямовує герб Мазепи, вплетено орнаментальні елементи іконостасу Успенського собору, що акцентує бароковий характер оздоблення [2], а при створенні постаменту використаний фрагмент того самого Успенського собору, що був знищений у 1941 р.

Символічним мало бути все – навіть дата, на яку припадало б встановлення пам'ятника. Планувалося це зробити до умовного дня народження гетьмана, в березні. Проте, як і за життя гетьмана, і тут не обійшлося без перешкод. Процесу роботи і появі пам'ятника в лаврі чинили опір на різних рівнях, на всіх етапах. Наче продовжувалися гоніння на особу очільника українського воїнства і через понад 300 років. Додалося напруги і тим, що наче в продовження поневірянь полководця у травні 2026 р. у Румунії, саме в тому містечку, де він знайшов свій спокій і де встановлено його погруддя, сталося падіння російського дрона. Вибух у результаті удару ще одного дрона відбувся буквально на наступний день по завершенню чергового етапу по встановленню пам'ятника в Києво-Печерській лаврі – дивом уцілів Успенський собор і дивом не було зірвано чергову спробу встановлення пам'ятника гетьману. Проте зусиллями численних учасників цього дійства палаюча лавра була врятована від руйнацій і незабаром усе ж прийняла бронзовий образ свого благодійника – після численних обговорень, затверджень, критики і відтермінувань, що спіткали роботу впродовж не одного року, у липні 2026 р. пам'ятник Івану Мазепі роботи О. Сидорука, Б. Крилова та В. Юрківа було встановлено. Цього разу за благословіння і підтримки представників влади

як світської, так і церковної. Пам'ятник встановлений неподалік Успенського собору поряд з численними об'єктами, до вдосконалення яких приклав руку гетьман, включений у т.зв. «Мазепин шлях», яким всі відвідувачі обов'язково ходять лаврою. Шлях гетьмана до обителі лежав за принципом «через терни до зірок», але воїн повернувся додому. Повернувся в бронзовій славі, першим, розпочавши пантеон, який включатиме в себе тих, хто є скарбом історії та культури держави.

Рис. 1-2. О.Сидорук, Б.Крилов. Пам'ятник Івану Мазепі. Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. 2026 р. Фото: О. Сидорук.

Список використаних джерел

1. Відновлення історичної правди: у Лаврі презентували погруддя Івана Мазепи. URL: <https://surl.li/yrqddg>
2. Відлитий в бронзі, витесаний з каменю. Інформаційний стенд Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Київ: НКПІКЗ, 2023.
3. Заслужено вшанований. Інформаційний стенд Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Київ: НКПІКЗ, 2023.
4. Ім'я Мазепи у символічному просторі та пам'яті. Інформаційний стенд Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Київ: НКПІКЗ, 2023.
5. Києво-Печерська лавра та її благодійник. Інформаційний стенд Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Київ: НКПІКЗ, 2023.
6. Марущак О. «Де Ленін впав, міцно стоятиме Мазепа»: яким буде пам'ятник гетьману в Києві та що кажуть скульптори. URL: <https://surl.li/ezddrz>

7. Пономаренко Б. У Києво-Печерській лаврі відкрили портретно точне погруддя гетьману Іванові Мазепі.
8. У Києво-Печерській Лаврі встановлять пам'ятник Івану Мазепі.
URL: <https://surl.li/qaadbb>
9. У Києво-Печерській лаврі відкрили бронзове погруддя Івана Мазепи, ім'я якого носить 54/ОМБр. URL: <https://surl.li/voqeuc>
10. Яким був Мазепа: у лаврі показали найточніше скульптурне зображення гетьмана. URL: <https://surl.li/dvokiv>

МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ: МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

Малашевська Ірина Анатоліївна

доктор педагогічних наук, доцент

Ткаченко Олена Миколаївна

кандидат педагогічних наук

Захарченко Алла Василівна

старший викладач

Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна

Сучасний розвиток мистецької освіти в Україні зумовлює необхідність підготовки конкурентоспроможних викладачів мистецьких шкіл, здатних поєднувати високий рівень виконавської майстерності з педагогічною компетентністю та творчою самореалізацією. В умовах реформування мистецької освіти, інтеграції до європейського освітнього простору та зростання вимог до професійної діяльності педагога особливого значення набуває музично-виконавська підготовка майбутніх фахівців як основа їхнього професійного становлення.

Музично-виконавська підготовка є складною багатокомпонентною системою, що охоплює розвиток технічних, художньо-інтерпретаційних, творчих та сценічних умінь здобувачів вищої освіти. Її головною метою є не лише формування досконалих виконавських навичок, а й розвиток художнього мислення, музичного смаку, виконавської культури та здатності до творчої інтерпретації музичного твору.

З мистецтвознавчої точки зору виконавство розглядається як самостійний вид художньої творчості, у процесі якого музичний текст набуває індивідуального художнього втілення. Саме виконавець виступає посередником між автором музичного твору та слухачем, здійснюючи інтерпретацію художнього образу відповідно до історико-стильових особливостей епохи, авторського задуму та власного творчого досвіду. Тому професійна підготовка майбутнього викладача мистецької школи має передбачати не лише оволодіння